

[Sigsgaard.]

øvrigt sagde, at det burde have været stillet til indenrigsministeren.

Det sker hermed.

Sigsgaard: I mit spørgsmål i sidste uge til finansministeren pegede jeg på det urimelige forhold, at i hvert fald fynske kommuner i stort omfang er henvist til at skaffe sig midler til deres anlægsvirksomhed og andet gennem lån af private firmaer, og her henviste jeg til A. P. Møller, der selv var i stand til at låne meget billigt i England — private firmaer kan nemlig udmærket låne i udlandet, det kan kommuner ikke — og derpå låne disse midler videre ud til kommuner til den dobbelte rente, sådan at renten tages ind som en kursgevinst, der i almindelighed er skattefri. Det er en trafik, som betyder, at skatteyderne giver direkte tilskud til private firmaer, tvunget dertil af regeringens politik. Jeg bad om en undersøgelse af omfanget af disse transaktioner, og jeg bad finansministeren om at skride ind, sådan at de blev standset.

Finansministeren veg udenom i sidste uge og hoverede ligesom lidt over, at jeg havde stillet spørgsmålet til den forkerte minister; det skulle have været stillet til indenrigsministeren. Derfor stiller jeg nu et tilsvarende spørgsmål til indenrigsministeren. Vil indenrigsministeren lave en opgørelse over dette, og vil han i øvrigt sørge for, at kommunerne får stillet midler til rådighed på anden måde, så de ikke skal benytte sig af den slags udveje?

Jeg må lige supplere mine eksempler fra Fyn med, at også Ballerup-Måløv kommune, en af udviklingskommunerne her i hovedstadsområdet, optager sådanne lån. I årene 1966-67, som jeg har haft mulighed for at undersøge, er der optaget 31 mill. kr. i lån til 4 pct. gennem det vekselererfirma, Gudme Raaschou, der meget ofte formidler A. P. Møllers penge. Det beløb er så stort, at jeg skønner kursgevinsten til at være 1,7 mill. kr., lige i lommen på dem, der har pengene. Med andre ord: hver eneste skatteyder i Ballerup-Måløv har i denne periode givet de anonyme pengemænd bag Gudme Raaschou — og det er altså i mange tilfælde A. P. Møller — en skattefri gave på 75 kr. Parker og legepladser har i samme periode kun kostet skatteyderne 50 kr. pr. næse, kom-

munale børnehaver kun 25 kr. Der kunne være drevet 10 kommunale børnehaver i den nævnte periode for det beløb, som de ballerup-måløvske skatteydere har postet i lommen på pengemændene bag ved Gudme Raaschou. Nu må jeg af regeringen forlange et svar: vil man tillade, at den trafik fortsætter, eller vil man give kommunerne ordentlige lånevilkår?

Indenrigsministeren (H. C. Toft): Jeg vil gerne straks oplyse, at ministeriet naturligvis ingen mulighed har for at vide, i hvor stor udstrækning kommunerne i de seneste år har følt sig tvunget til at optage det, som kaldes dyre private lån, med et stort kurs-tab. Men jeg kan oplyse, at kommunernes optagelse af de korte 1-2-årige, lavt forrentede lån i de seneste år har været stærkt nedadgående, idet disse lån er erstattet af lån med længere løbetider. Nationalbankens lånestatistik fra 1966, 1967 og 1968, som jeg har her, viser, at lån med en løbetid på 2 år og derunder i 1966 drejede sig om 578 mill. kr. og i 1967 646 mill. kr., men i 1968 faldt til 370 mill. kr. Derefter er den statistiske opgørelse overgået til Danmarks Statistik, der ikke opgør, hvor mange lån der er ydet for 2 år og derunder, men derimod opgør det for 3 år og derunder. Her viser det sig for 1969, at man er nede på 250,9 mill. kr.; altså har denne lånoptagelse været meget stærkt faldende. Lånene er overgået til lån med længere løbetid.

Hr. Sigsgaard spørger dernæst, om jeg vil standse spekulatjonen mod kommunerne og de kommunale skatteydere og i stedet sørge for, at kommunerne får stillet den nødvendige kapital til rådighed til en rimelig rente. Jeg vil hertil svare, at indenrigsministeriet altid påser, at den effektive rente af kommunelån ikke overstiger, hvad der til enhver tid er rimeligt, og med en rimelig rente mener jeg hermed det almindelige renteniveau på lånemarkedet. Jeg må her tilføje, at det er en misforståelse, at den effektive rente af de omhandlede korte lån skulle være særlig høj. Foruden efter afdragsperiodens længde gradueres de maksimale effektive rentesatser, som indenrigsministeriet tillader kommunerne at optage lån til, efter højden af den nominelle rente. Jo lavere den nominelle rente af et kommunelån er, des lavere effektiv rente tillader man, og da de